

אומרים "מקודש מקודש" והחודש מקודש.

אבל כשראו את הלבנה בלילה, שאינו זמן לקידוש החודש, אינם יכולים לקדשו, וגם למחר אינם יכולים לקדשו על סמך ראיית אתמול, כי בשעה שבאים לקדש, אין לפניהם לא ראייה ולא עדות, וצריכים להעמיד עדים על כך. ולפיכך יעמידו שנים מביניהם, שיעידו לפניהם על ראיית הלבנה אתמול, ועל פיהם יקדשו את החודש.

אין קידוש החודש בדיין אחד

נתבאר שכשראו בי"ד את חידוש הלבנה בלילה, למחרת יעמידו שנים מהם להעיד על כך בפני שאר הדיינים, ושאר הדיינים יקדשו את החודש, את פי עדות שני המעידים. ומבואר, שאם לאחר הוצאת שנים להיות עדים, עדיין יש שלושה, כגון שמתחילה היו חמישה, יעידו השנים בפני אותם שלושה, שיהיו בי"ד לקדש את החודש. אבל אם מתחילה היו שלושה בלבד, לא יעידו שנים בפני היחיד, שכן אף שבדיני ממונות יחיד מומחה לרבים דן יחידי, בקידוש החודש, לעולם צריכים שלושה, ויחיד אינו דן יחידי.

שכן, אין לך מומחה לרבים בישראל יותר ממשה רבינו, ואמר לו הקב"ה, שלא יקדש עד שיהיה אהרן עמו^א, שנאמר, "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. הַחֲדֹשׁ הַזֶּה לְכֶם רֹאשׁ חֲדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֹדֶשׁ הַשָּׁנָה" (שמות י"ב א'). ולכן כשמתחילה היו שלושה, ויוצאים שנים מהם להעיד, יעמידו שנים נוספים עם היחיד, להיות בי"ד של שלושה, ושנים שראו, יעידו בפניהם.

בקידוש החודש הכל מודים שהראוי להעיד נעשה דיין

נתבאר שכשראו בי"ד את חידוש הלבנה בלילה, למחרת יעמדו שנים מהם, ויעידו על חידושה לפני חבריהם, ומקדשים את החודש. ומבואר שאף על פי שאותם שיהיו דיינים לקידוש החודש ראו בעצמם את הלבנה, וראויים היו להעיד על כך, כשרים הם להיות דיינים. ולהלן יתבאר בעזה"י, שבדיני נפשות נחלקו חכמים אם הראוי להעיד נעשה דיין, אכן מסקנת הגמרא, שטעם האומר שהראוי להעיד אינו נעשה דיין, שייך רק בדיני נפשות,

^א ואין בית דין שקול, מוסיפין עליהן עוד אחד. וסוגיא דהכא כמאן דאמר בשמעתא קמייתא דסנהדרין, דבר תורה חד נמי כשר, דכתיב בצדק תשפוט, מדאיצטריך ליה הכא עד דאיכא אהרן בהדד, דלמאן דבעי מדאורייתא שלשה מומחין, וכדי שלא תנעול דלת הכשירו בשלשה הדיוטות, גבי עדות החדש אין להכשיר, ואם כן לא צריך קרא. [תוס'].